

Namaz borçlarımız ve Allah'ın affı

Mersin'den bayan okuyucumuz: “Kandilde 100 rek'at namaz kılanın kazâ namazı kalmaz diye söylediler. Ben bir kandilde 100 rek'at namaz kıldım ve o günden beri namazlarımı aksatmıyorum. Benim kazâ borcum var mı?”

Rabb'imizden ümit içinde olmaktan daha güzel ne vardır? İbâdetlerimiz konusunda elimizden gelen gayreti gösterdikten sonra, eksiklerimizle birlikte Rabb'imizin kabul buyurmasını istemek ne büyük fazîlettir! Biz, bize düşen yaklaşımı esirgemedikten sonra, O'nun rızâsını gözetmekten ve beklemekten daha mutluluk verici bir şey olabilir mi?

O Rabb-i Kerîm'dir. O Hâlık-ı Rahîm'dir. O Erhamü'r-Râhimîn'dir. O, Kendisini umduğumuz gibi bulacağımıza dâir bize haber verendir. O, bizim O'na doğru düşe kalka yürüyüşlerimize karşılık bize koşarak geleceğini ve bizi rahmetle, şefkatle ve mağfiretle kucaklayacağını müjdeleyen Rabb-i Azîz'dir.

Şüphesiz, O'ndan ümit ederken, elimizden gelen ibâdet ve taati esirgememeli, ibâdetlerimizde eksiklikler varsa gidermeye çalışmalı, hatâlarımızdan dönmeli ve artık yapmamaya gayret göstermeli, ibâdet borçlarımızı “kendi cinsinden ve kendi miktarınca” ödeme gayretine girmeli, O'na tevbe ve istiğfar etmeli ve O'ndan af ve mağfiret beklemeliyiz.

Borç, hangi cinsten ne kadar zimmete geçmişse, o cinsten o kadar ödemekle yükümlü olmak demektir. Ama alacaklı, bir miktarını veya tamamını bağışlarsa, o bir ikrâmdır; baş göz üstüne. Alacaklı ile borçlusu arasına girilmez. “Neden alacağından vazgeçtin?” denilmez. Fakat takdir elbette alacaklıdır.

Yüce Rabb'imiz, zimmetimizdeki ibâdet borçlarımızı bize bağışlar mı, hesabını sorar mı, onu bilemeyiz. Kul ile Rab arasındaki o has ve mahrem dâireye giremeyiz. Fakat şu kadar söyleyebiliriz ki: Biz, kul olarak ibâdet borçlarımızı, hangi cinsten ve ne kadar ise, o miktarda ödeme gayretinde olmalı ve neden vaktinde edâ etmediğimiz hususu için de tevbe ve istiğfar etmeliyiz. Bizim bu gayretimiz, inşallah, Allah'ın rahmetini ve mağfiretini celb eder ve bakarsınız unuttuğumuz, aklımızdan çıkan ve ödemeye güç yetiremediğimiz geri kalan kısmını da bağışlayıverir. Takdir O'nundur.

Demek bizim için esas olan, imkân buldukça, güç yetirebildiğimiz kadar namaz

borçlarımız olsun, sâir ibâdet borçlarımız olsun, kendi cinsinden kazâ etmeye çalışmamızdır. Biz elimizden gelen gayreti azamî olarak gösterdikten sonra, Kur'ân'da beyan buyurulduğu üzere, Rabb'imizin, "Unuttuğu-muz veya hatâ eseri yanıldığımız şeylerden bizi sorumlu tutmamasını" dileriz ve umarız. Nitekim Peygamber Efendimiz (asm) şöyle buyurmuştur: "Allah kullarına beş vakit namazı farz kılmıştır. Kim bunları hafife almadan ve kasten hiçbir vakit terk etmeden hakkıyla edâ ederse, Allah'ın onu Cennet'e alacağına dâir sözü vardır. Kim de beş vakit namazı kılmazsa, Allah'ın ona her hangi bir sözü yoktur. Dilerse azap eder, dilerse Cennet'e alır."

Bu hadiste Allah Resûlü (asm) namaz ve sâir ibâdet borçlarımız olduğunda, Allah'ın mutlaka azap etmek gibi tek düze bir kânûnu icrâ etmediğini, bilâkis takdir yetkisini kullanacağını bildirmiştir. Fakat;

1- Böyle durumda mağfiret edip etmeyeceğine dâir Allah'ın bize bildirdiği bir vaadi ve sözü yoktur. Bu bir.

2- Böyle bir takdir ve tasarrufla affa uğramak için bizim de elimizden gelen gayreti arkaya bırakmamamız, namaz ve sâir ibâdet borçlarımız üzerinde hassas olmamız, mümkün olanları (unutmadıklarımızı, aklımıza gelenleri, hatırladıklarımızı, güç yetirebildiklerimizi) ödemeye çalışmamız Rabb'imize doğru önemli bir yürüyüş teşkil eder. Bu yürüyüş de inşallah affımıza vesîle olur.

Mübârek gecelerde kıldığımız namazlarımızın, yaptığımız ibâdet ve zikirlerimizin sevap ve fazîleti inşallah elbette saymakla bitmez. Fakat yüz rek'ât da olsa böyle bir mübârek gece namazını kazâ namazlarımızın tamamı için yeterli görme fikri, yeterli sahih delil ve dayanaktan yoksundur.

Namaza başlamanız fevkalâde takdire şâyân bir adımdır. Fakat mümkün mertebe kazâ namazlarımızı bizzat kılmaya gayret edersek, unuttuklarımız ve yanıldıklarımız için, Cenâb-ı Hakk'ın rahmeti ve mağfireti inşaallah bize yetişir.

Allah ibâdetlerimizi eksikleriyle ve hatâlarıyla kabul buyursun. Âmin.